Ayr?l?k Nedenleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ayr?l?k Nedenleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17132

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ayr?l?k Nedenleri Ölçe?i (ANO), romantik ili?kilerin sona ermesine yol açan alg?lanan nedenleri sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla uyarlanm?? 20 maddelik bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, bireylerin ili?ki sonlanmas?na ili?kin atfettikleri nedenleri **partner**, **benlik**, **ili?kiye/etkile?ime ili?kin nedenler** ve **d?? etmenler** olmak üzere dört temel boyutta incelemektedir. Ölçe?in Türkçe adaptasyonu, Sunal, Do?an ve Özen (2013) taraf?ndan gerçekle?tirilmi? olup, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? ile psikolojik ara?t?rmalarda kullan?ma uygunlu?u gösterilmi?tir. ANO, özellikle yeti?kin popülasyonda ili?ki dinamikleri ve ayr?l?k sonras? uyum süreçleri üzerine yap?lan çal??malarda kritik bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Ayr?l?k Nedenleri Ölçe?i, **Psikometri**, Ölçek Uyarlama, ?li?ki Sonu, Romantik ?li?kiler, **Güvenilirlik**, **Geçerlik**, **Do?rulay?c? Faktör Analizi**

Yazarlar

Ayda Büyük?ahin Sunal, Öznur Ayd?n Do?an, Ay?e Özen

Amaç

Ayr?l?k Nedenleri Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin yak?n romantik ili?kilerinin sona ermesine neden olarak gördükleri faktörleri ölçmek ve bu nedenleri yap?land?r?lm?? bir çerçevede kategorize etmektir. Bu ölçek, ayr?l?k nedenlerini standardize edilmi? bir ?ekilde belirleyerek, psikologlar?n ve ara?t?rmac?lar?n ayr?l?k sonras? uyum, yas süreçleri ve gelecekteki ili?ki kal?plar? aras?ndaki ba?lant?lar? anlamalar?na yard?mc? olur.

Ölçek, ayr?l?k sürecinin karma??k do?as?n? yakalamak üzere tasarlanm??t?r. Bu sayede, ki?isel farkl?l?klar, partnerin davran??lar?, ili?kinin dinamikleri ve kontrol d??? çevresel faktörler gibi çe?itli etki alanlar?n?n göreceli a??rl???n? nicel olarak tespit etmek mümkündür.

Yap?

Ayr?l?k Nedenleri Ölçe?i, ayr?l?k nedenlerinin çok boyutlu oldu?unu varsayan bir yap? üzerine kurulmu?tur. Ölçek, toplam 20 maddeden olu?makta ve dört temel alt boyutu ölçmektedir. Bu alt boyutlar, literatürdeki temel ayr?l?k at?flar?n? temsil etmektedir:

Partnere ?li?kin Nedenler: Ayr?l???n kayna??n?n do?rudan partnerin davran??lar?na, özelliklerine veya ili?kiye olan ilgisinin azalmas?na atfedildi?i durumlar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Benli?e ?li?kin Nedenler: Bireyin kendi ihtiyaçlar?, ki?isel geli?imi veya ba??ms?zl?k arzusu gibi içsel faktörlerin ayr?l??? tetiklemesi.

?li?kiye/Etkile?ime ?li?kin Nedenler: ?li?kinin genel dinamikleri, ileti?im sorunlar? veya uyumsuzluk gibi iki taraf aras?ndaki etkile?imden kaynaklanan nedenler.

D?? Etmenler: Co?rafi mesafe, aile bask?s?, kariyer zorluklar? gibi ili?kinin kontrolü d???ndaki çevresel veya durumsal faktörler.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas?nda, yap? geçerli?ini test etmek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen dört faktörlü yap?s?n?n veriyle uyumlu oldu?unu göstermi?tir. Tüm standartla?t?r?lm?? faktör yükleri **istatistiksel olarak anlaml?** bulunmu?tur.

Faktör yükleri alt boyutlara göre ?u aral?klarda de?i?mektedir:

Partnere ?li?kin Nedenler: .41 ile .87 aras?nda.

Benli?e ?li?kin Nedenler: .53 ile .82 aras?nda.

Ki?isel Farkl?l?klar: .51 ile .62 aras?nda.

?li?kiye/Etkile?ime ?li?kin Nedenler: .33 ile .59 aras?nda.

D?? Etmenler: .26 ile .97 aras?nda.

Güvenilirlik

Ayr?l?k Nedenleri Ölçe?i'nin iç tutarl?l???, alt ölçekler baz?nda **Cronbach Alfa** katsay?lar? ile de?erlendirilmi?tir. Elde edilen katsay?lar, alt ölçeklerin iç tutarl?l?k düzeylerinin farkl?l?k gösterdi?ini ortaya koymu?tur.

?ç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa):

Partnere ?li?kin Nedenler: .81

Benli?e ?li?kin Nedenler: .80

Ki?isel Farkl?l?klar: .56

?li?kiye/Etkile?ime ?li?kin Nedenler: .58

ARABPSYCHOLOGY.COM

D?? Etmenler: .48

Partnere ve Benli?e ili?kin nedenler alt ölçekleri yüksek düzeyde iç tutarl?l?k sergilerken, Ki?isel Farkl?l?klar, ?li?kiye/Etkile?ime ?li?kin Nedenler ve D?? Etmenler alt ölçeklerinin iç tutarl?l?k katsay?lar? daha dü?üktür. Bu durum, bu son üç alt boyutun daha heterojen yap?da oldu?unu veya daha az say?da madde içermesinden kaynaklanabilece?ini dü?ündürmektedir.

Faktör Analizi

Ölçek, orijinal yap?y? koruyarak 4 alt boyut ve toplam 20 madde olarak uyarlanm??t?r. Yap?lan analizler, bu dört faktörlü yap?n?n (Partnere ?li?kin Nedenler, Benli?e ?li?kin Nedenler, ?li?kiye/Etkile?ime ?li?kin Nedenler, D?? Etmenler) Türkçe örneklemde geçerli oldu?unu do?rulam??t?r. Maddelerin faktör yükleri geni? bir aral?kta (.26 ila .97) da??lm?? olsa da, DFA sonuçlar? ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü desteklemektedir.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

Mevcut Diller: Türkçe (Orijinali ?ngilizce veya ba?ka bir dilde olabilir)

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Romantik ili?ki deneyimi olan yeti?kin bireyler.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, romantik ili?ki ya?am?? ve ayr?l?k deneyimi olan bireyler üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: 7 dereceli Likert ölçe?i üzerinden yan?tlanmaktad?r. Derecelendirme ?u ?ekildedir: 1 = benim için hiç uygun de?il, 4 = karars?z?m, 7 = benim için çok uygun.

Anahtar Kelimeler

Ayr?l?k, Romantik ?li?ki, ?li?ki Dinamikleri, Faktör Yükleri, **Cronbach Alfa**, **Güvenilirlik**, **Geçerlik**, ?li?ki At?flar?

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Ayda Büyük?ahin Sunal için: bsahin@humanity.ankara.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?il.

?zinler ve Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 2013 y?l?nda yay?nlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için özel izinler gerekebilir.

Referanslar

Sunal, A. B., Do?an, Ö. A. ve Özen, A. (2013). Ayr?l?k Nedenleri Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Türk Psikoloji Yaz?lar?*, *16*(32), 50-60.

Makalenin orijinal PDF'ine bu ba?lant? üzerinden eri?ilebilir: turkpsikolojiyazilari.com

Ölçe?in orijinal PDF materyali a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: ayrilik-nedenleri-olcegi-toad.pdf

Ayr?l?k Nedenleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek, 4 alt boyut ve toplam 20 maddeden olu?maktad?r:

?li?kiye/Etkile?ime ?li?kin Nedenler (8 madde): Örnek madde: Farkl? ilgilerimiz vard?.

D?? Etmenlere ?li?kin Nedenler (3 madde): Örnek madde: Birbirimizden çok uzaklarda ya??yorduk.

Benli?e ?li?kin Nedenler (4 madde): Örnek madde: Ba??ms?z olmay? istiyordum.

Partnere ?li?kin Nedenler (4 madde): Örnek madde: Partnerim ili?kiden s?k?lm??t?.

ARABPSYCHOLOGY.COM